

Радецька М. В.
студентка 2-го курсу
судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА АДВОКАТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

Процеси, які відбуваються всередині країни та світові тенденції глобалізації та євроінтеграції зумовлюють швидке реформування законодавства, прийняття нових актів чи змін до чинних, у тому числі щодо законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність.

Значного розквіту інститут адвокатури пережив за часів незалежності України. Адвокатура набула незалежності від державних інституцій, самоврядування, гарантій діяльності та правового захисту життя адвокатів, їх власності у зв'язку із здійсненням професійної діяльності.

Щодо процесів євроінтеграції, то орієнтація України на європейські стандарти та цінності проявляється у реформуванні майже всіх судових, правоохоронних та правозахисних інституцій [1, с.65]. Як результат – запровадження міжнародних стандартів у сфері організації та діяльності адвокатури (наприклад, шляхом імплементації норм Кодексу поведінки європейських адвокатів).

Ці процеси проявляються в наступному. По-перше, фактичні зміни організаційних форм адвокатської діяльності, коли адвокати працюють не в складі адвокатських об'єднань, а в юридичних фірмах чи великих корпораціях разом з економістами, аудиторами. По-друге, розширення сфер адвокатської діяльності, до яких пропонується віднести фідучіарну діяльність, діяльність ескроу-агентів та медіацію. По-третє, відбувається розвиток позасудових методів вирішення спорів та залучення до них юристів, підвищені вимоги до адвокатів. По-четверте, з'явилися тенденції запровадження обов'язкового страхування професійної відповідальності адвокатів.

За своєю природою адвокатура є одним з інститутів демократичного суспільства, оскільки виконує найважливішу громадянську функцію – захист прав і законних інтересів громадян і юридичних осіб.

У демократичному світі ставлення держави до адвокатури, незалежність та професійна спроможність адвокатури свідчить про рівень поваги до верховенства права та прав людини в цілому. І саме держави з досить сучасним рівнем розвитку зміцнюють адвокатуру, підвищують її незалежність і професійний рівень, сприяють підвищенню її ролі в демократичному суспільстві. В той же час, на жаль, адвокатура нашої держави пронизана проблемами та недосконалістю законодавчої бази. І саме це безпосередньо перешкоджає ефективній діяльності адвокатури та є

актуальним для вирішення.

Аналізуючи проблеми адвокатської практики, можна виділити певні тенденції. Основними порушеннями прав українських адвокатів є: порушення права на конфіденційне спілкування адвоката з клієнтом; ненадання адвокату доступу до інформації, матеріалів справи; проведення безпідставних обшуків у службових приміщеннях та вилучення документів, що становлять адвокатську таємницю; порушення статусу адвоката у кримінальному провадженні; зловживання притягненням до дисциплінарної відповідальності адвокатів та порушення кримінальних справ проти адвокатів; застосування позасудових заходів впливу на адвоката та його майно [2, с. 120].

У державі, створеній на засадах верховенства права, вся правоохоронна система, виконуючи свої функції, насамперед захищає права людини. На території такої держави немає порушення професійних прав і гарантій адвоката чи прав людини. Однак наша країна лише прагне досягнути ідеалу, на даний час існує багато фактів порушень прав адвокатів.

Підсумовуючи вищесказане, варто зазначити, що адвокатура України нині виходить на якісно новий рівень розвитку. З урахуванням положень уже створеного законодавства, яке задовольняє запити сучасного суспільства на цей інститут, він починає модернізуватися та розвиватися. Необхідність удосконалення діяльності адвокатури пояснюється також зростанням її значення для розвитку громадянського суспільства та правової держави. Зростання ролі адвокатури в сучасній правовій системі розглядається як один із способів обмеження державою своєї влади через створення та діяльність незалежної правозахисної інституції, яка сприяє реалізації та захисту прав і свобод людини.

Список використаної літератури:

1. Актуальні проблеми правового регулювання адвокатської діяльності [Електронне видання] : навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Н. М. Бакаянова, М. О. Деменчук. Одеса : Фенікс, 2020. 126 с.
2. Іваницький С. О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні : принципи та система : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2017, 800 с.

Науковий керівник: доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кісліцина Ірина Олександрівна**